

<p>Ikäneuvola-toiminta</p>	<p>Ikäneuvolapalveluihin sisältyy matalan kynnyksen vastaanottopalveluja, elämäntapaohjausta ja terveystarkastukset 65-vuotiaiden käyrmälle. Kohdennettujen terveystarkastusten avulla tunnistetaan varhaisen vaiheen riskitekijöitä sekä viestitetaan / tuetaan ikääntyviä huolehtimaan omasta terveydestään annetun ohjeistuksen avulla. Tarvittaessa ohjataan riskiryhmiin kuuluvia tarkemman seurannan ja yksilöllisemmän tuen piiriin. Ikäneuvolaa voidaan toteuttaa myös ryhmätoimintana ja koota eri teemojen mukaisia ryhmiä esim IKINÄ tai FINGER mallin mukaisesti. Ikäneuvola toteuttaa myös kohdennetut hyvinvointia edistävät kotikäynnit esim 80 vuotta täyttävälle. Ikäneuvolan tulee tuottaa tietoa väestön tilasta sekä kuntien hyvinvointia ja terveyttä edistävien palvelujen kehittämiseen että sosiaali- ja terveyspalvelujen kokonaisuuden kehittämiseen.</p>	<p>Kohdeylemää 65- vuotta täyttäneet omassa kodissaan asuvat kuntalaiset. Painopisteenä riskiryhmien varhainen tunnistaminen: muistin alenema, verenpaineen käyttö, yksinäisyys/ turvattomuus, kuulo-näköongelmat, korkean verenpaineen, ylipaino, verensokerin riskitekijät. Terveystarkastuksesta jää asiakkaalle selkeä kuva omasta terveydentilasta ja omasta vastuusta oman terveyden ylläpitämisessä. Tarvittaessa ohjataan kohdennettuihin palveluihin palvelujen piirissä. Kaatumistasaputurmien ehkäisy ja tavoitteellisen elintapaohjauksen ryhmä aloitetaan säännöllisesti ja niihin ohjataan ikäneuvolan vastainnotta.</p>	<p>Ikäneuvola palvelun tuottaa sote-keskus 65-vuotistarkastukset järjestetään jokaiselle, henkilön itsensä halutessa kuukauden kuluessa 65-vuotispäivästä. Hyvinvointia edistävät kotikäynnit tehdään 80 vuotta täyttäjille, joka ei ole säännöllisten palvelujen piirissä. Kaatumistasaputurmien ehkäisy ja tavoitteellisen elintapaohjauksen ryhmä aloitetaan säännöllisesti ja niihin ohjataan ikäneuvolan vastainnotta.</p>	<p>Palvelun piiriin hakutunneilla on omaehtoisia, ikäneuvola terveystarkastukseen tulleen kutsutusti. Hyvinvointia edistävästä kotikäynnistä viestitään asiakkaalle lähettävällä kirjeellä.</p>	<p>14000+15000</p>	<p>Ikäneuvola on ns matalan kynnyksen palvelu, johon hakeudutaan omaehtoisesti. Myös sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilö voi ohjata ikäneuvolan ohjaukseen ja arviointiin.</p>	<p>Palvelu on sote-keskuksen tuottamaa</p>				<p>x</p>	<p>x</p>
<p>Muistihoitajatoiminta</p>	<p>Muistihoitajalla tarkoitetaan etenevien muistisairauksien hoitoon perehtynyttä terveydenhuollon ammattihenkilöä. Muistihoitaja toiminnin lisäksi työparina muistisairauksien tunnistamisessa, laadunhallinnassa, hoidossa, ohjauksessa ja seurauksissa. Muistisairauksien varhainen tunnistaminen ja diagnostiikka; muistitesti; laboratoriotutkimukset; kuvantamiset; geriatrin vastaanotto; ajoterveystestien seuranta</p>	<p>Muistihoitajalta vaaditaan muistisairauksien arviointivälineiden hallintaa ja maakunnan palvelujärjestelmän ja muistisairaiden hoidotietojen tuntemista; käytetään käypähoitosuosituksen mukaisia mittaritesta muistisairauksien diagnosoimiseen.</p>	<p>Muistihoitajan vastaanotto on sote-keskuksessa ja muistihoitajan palvelu on sotekeskuksen tuottamaa</p>	<p>Muistisairaalan hoidotietä ja käypähoitosuositus.</p>	<p>600</p>	<p>Asiakkaan tai läheisen arvio muistin alenemisestä; sosiaali- tai terveydenhuollon ammattihenkilön ohjajana</p>		<p>Palvelun tuottaa sote-keskus</p>			<p>x</p>	<p>x</p>
<p>Omaishoidon valmennus</p>	<p>Omaishoitolaissa 3 a §:ssä säädetään (maakunnan velvollisuudesta järjestää tarvittaessa omaishoitajalle valmennusta ja koulutusta. Omaishoidon valmennuksen tavoitteena on tukea omaishoitajasta sekä kehittää omaishoitajaksi ryhtyvän henkilön valmiuksia omaishoitajana toimimisessa. Valmennuksessa voidaan käsitellä esimerkiksi omaishoitajan asemaa ja hyvinvointiin sekä kunnan ja omaishoidon yhteyshenkilön liittyviä kysymyksiä sekä toisaalta avustamista ja hoivatyön perustien liittyviä kysymyksiä. Velvollisuus järjestää valmennusta koskee omaishoitajatoimikunnan tehneitä omaishoitajia, mutta valmennusta voidaan järjestää jo ennen omaishoitotehtävän alkamista</p>	<p>Valmennuksella edistetään hoidon laatua ja varmistetaan, että omaishoitajat toteuttavat hoitettavien toimintakykyä ylläpitäviä ja edistävää toimintatapoja. Valmennuksessa voidaan hyödyntää OVET valmennusohjelmaa.</p>	<p>Voidaan toteuttaa osaksi verkkomoduuleista; enintään puolen tunnin ajomäärän päässä kotona tai yksilö ohjauksena asiakkaan kotona</p>	<p>Osa omaishoidon tuen kokonaisuutta</p>	<p>500</p>	<p>Maakunnan liikelaitoksen asiakasohjausyksikkö / omais- ja perhehoidon keskus</p>	<p>Maakunnan liikelaitoksen asiakasohjausyksikkö / omais- ja perhehoidon keskus</p>				<p>x</p>	<p>x</p>
<p>Omaishoitajan hyvinvointi- ja terveystarkastus</p>	<p>Omaishoitajan hyvinvointi- ja terveystarkastuksella tarkoitetaan kliinisiä tutkimuksia tai muilla tarkoituksenmukaisilla ja luotettavilla menetelmillä suoritettua, terveydentilan ja toimintakykyä tarkastusta sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen liittyvää terveydentilan selvittämistä ja neuvontaa. Omaishoitajan hyvinvointi- ja terveystarkastuksen tekee terveydenhuollon ammattihenkilö, joka on perehtynyt omaishoitoon liittyviin erityiskysymyksiin, kuten terveydenhoitoa.</p>	<p>Hyvinvointi- ja terveystarkastuksessa päähuomio on omaishoitajan jaksamisessa, tuen tarpeen tunnistamisessa ja omaishoitajan kuormittumisen riskitekijöissä. Omaishoitajan tuen tarpeen arvioinnissa käytetään COPE- indeksiä, jonka avulla arvioidaan omaista hoitavan henkilön tuen tarvetta ja kuormittumista.</p>	<p>Tuotetaan sote-keskuksen ikäneuvolassa tai muuna avoavastantona</p>	<p>Osa omaishoidon tuen kokonaisuutta; hyvinvointi- ja terveystarkastukset tuottaa sote-keskus</p>	<p>700</p>	<p>Maakunnan liikelaitoksen asiakasohjausyksikkö / omais- ja perhehoidon keskus</p>	<p>Maakunnan liikelaitoksen asiakasohjausyksikkö / omais- ja perhehoidon keskus</p>				<p>x</p>	<p>x</p>
<p>Kotona asumista tukevat palvelut</p>												
<p>Kotihoito</p>	<p>Kotihoidon palvelujen järjestämisen tavoitteena on osaltaan vahvistaa kansalaisten kunnallista ja mahdollisuuksista kotona pärjäämiseen myös toimintakykyä ja terveyden heikentyessä sekä ylläpitävissä elämäntilanteiden muutoksissa. Kotihoidon palveluilla tarkoitetaan kotona asumista tukevia kotiin järjestettäviä sosiaali- ja terveyspalveluja. Ne sisältävät asiakkaan yksilöllisten tarpeiden mukaisesti apua, hoivaa ja hoitoa, kuntoutusta sekä ohjausta, ja niiden tavoitteena on tukea moniammatillisesti asiakkaan omia voimavaroja ja toimintakykyä. Kotihoito toteutetaan sosiaali- ja terveysalan ammattihenkilöiden kotikäynnillä ja/tai etäkäynnillä teknisen yhteydenpitovälineiden välityksellä. Kotihoitoa tuotetaan koko maakunnan alueella ympärivuorokautisesti 24/7 periaatteella. Kotiutumisen sairaalahoitosta on mahdollista seltsaamaan päivän viikossa. Kotihoito käsittelee sekä sosiaalihoitoalan mukaisen kotipalvelun ja kotihoidon sekä terveydenhuollon mukaisen kotisairanhoidon. Kotihoidon käynnit ja eri tulimuodot: kotihoidon tukipalvelut; tilapäinen kotihoito; säännöllinen kotihoito. Myös ns tavallinen palveluasuminen tai senioriasuminen toteutetaan kotihoidon keinoin.</p>	<p>Hyvä ja arvokas kotihoito on läsnäoltoa, asiakas saa itse valita palvelun sisältöön ja ajankohtaan; se on toimintakykyä tukevaa; sen jatkuvuus on turvattu; se on omaiset ja läheiset huomioivaa. Kotihoito vastaa asiakkaiden selvitettyihin palvelutarpeisiin järjestelmällisesti, vaikuttavasti, säännösten mukaan ja kustannustehokkaasti. Laadukas palvelu on ennakkoa, se ylläpitää tai parantaa asiakkaan toimintakykyä ja lisää terveyshyötyä. Laadukas kotihoito turvaa myös hyvän palliatiivisen ja muun hoidon elämän loppuvaiheessa. Työntekijöiden ammattitaito, työntekijöiden empatiisuus ja asiakkaiden toiveisiin vastaminen, kotihoidon jatkuvuus, hoitosuhteen kottamallisuus ja asiakkaan kokema palvelun laatu ovat keskeisiä. Kotihoidon laatu ja toiminta perustuvat tutkittuun näyttöön --> laatuindikaattori; mittareina esim. tavoitteiden toteutuminen, asiakkaan toimintakyvyn paraneminen, hoitoisuuden väheneminen, kotihoidon palvelujen käyttötietojen määrän väheneminen. Kotihoidon laatua voidaan arvioida säännöllisesti asiakaspalautteen keräämisellä; asiakassuunnitelman toteutumisella (asiakkaalle myönnetty palvelu aika ei alltu); hoitotyön jatkuvuudella (asiakkaalle viisi tutuinta hoitajaa tekevät pääosan käynneistä); kotihoidon henkilöstön osaamisen varmistamiseksi täydennyskoulutuksiin.</p>	<p>Kotihoito on lähispalvelu, palvelu toteutetaan asiakkaan kotona kotikäynnillä. Saavutettavuuden varmistamiseksi, yhteydenpöytätyön lisäksi lääkintö- ja palveluvälivälinein laajennetaan palveluun myös teknologiaa, asiakkaan voimien seuranta ja asiakaskontakti voidaan toteuttaa myös etäkäynnillä teknisen yhteydenpöytävälineen välityksellä. Keski-Suomen kotihoito on 24/7 palvelu. Palveluntuottaja pystyy aloittamaan uuden asiakkaan palvelut viestittämällä lähdien arkkipäivän sisällä palvelupäätöksestä. Asiakkaana jo olevan muuttuneeseen palvelutarpeeseen vastataan viipymättä. Kotihoitoa toteutetaan asiakasasetilla, henkilökunnalla ja kotihoidon ammattihenkilöstön avulla.</p>	<p>Kun kotihoito onnistuu tehtäväissään, kotihoidon asiakkaat käyttävät vähemmän muita sosiaali- ja terveyspalveluja. Kotihoidon vaikuttavuutta voidaan siis seurata sellaisilla mittareilla kuten kotihoidon asiakkaiden; siirtymät raskaimpiin hoitomuotoihin; päivystysten käyttö; vuodeosastojen pituus ja määrä, toimintakyvyn paraneminen, hoitoisuuden väheneminen, kotihoidon käyttämäärän väheneminen. Integraation näkökulmasta kotihoidon asiakkaan palvelukokonaisuuteen kuuluvat asiakkaan valitseman sote-keskuksen palvelut kuten yleislääketieteen lääkäri- ja hoitajavastaanotot; laboratoriot ja kuvantamispalvelut; asiakkaan valitseman suunterveydenhuollon yksikön suunterveyden palvelut; maakunnan liikelaitoksen tuottamat erityisosa palvelut. Kotihoidon palvelukokonaisuuden onnistumisen kannalta huomio tulee kiinnittää kotihoidon siirtymisen ja kotoa muuhun palveluun siirtymisen prosesseihin kuten kotiutumiseen osastohoidon jälkeen. Tarvittaessa kotihoidon asiakkaiden hoidon tarvetta voidaan arvioida ja tarvittava hoito aloittaa myös kotipäivysty -toiminnalla.</p>	<p>5000 (säännöllinen 4200; tilapäinen 800)</p>	<p>Säännöllisen kotihoidon palvelujen piiriin tullaan kuntoutustavan arviointijaksosta kautta</p>	<p>Maakunnan liikelaitoksen asiakasohjaus</p>			<p>x</p>	<p>x</p>	
<p>Tilapäinen kotihoito</p>	<p>Tilapäinen kotihoito on määräaikaista, (noin 4 viikkoa) toimintakykyä tukevaa hoitoa ja toivetta, jolla tuetaan asiakkaan tarpeen mukaisesti senhetkistä toimintakykyä ja hyvinvointia. Kuntouttava arviointijako, jonka aikana arvioidaan tarkemmin asiakkaan palvelutarvetta.</p>	<p>Kuten edellä kotihoito Kuten edellä kuntouttava arviointijako</p>	<p>Kuten edellä kotihoito Kuten edellä kuntouttava arviointijako</p>	<p>Tilapäisestä kotihoidosta tulee lyhyeseen aikaan selkeä tilanne, esim toipilavaiheessa leikkauksen jälkeen tai tukitoimena akuuttia kriisitilannetta. Ennen säännöllisen kotihoidon palveluiden aloittamista uusille kotihoidon asiakkaalle kuntouttava arviointijako</p>	<p>800</p>	<p>Palvelutarpeen arvio ja tilapäisen kotihoidon myöntäjä maakunnan liikelaitoksen asiakasohjausyksikkö</p>	<p>Maakunnan liikelaitoksen asiakasohjausyksikkö</p>	<p>Kuntouttava arviointijako tilapäisen, säännöllisen kotihoidon maksun mukaisesti</p>		<p>x</p>	<p>x7</p>	
<p>Säännöllinen kotihoito</p>	<p>Kuten edellä kotihoito; pitkäaikainen hoidon tarve (yli neljä viikkoa); vastaava hoidon tarve</p>	<p>Kuten edellä kotihoito</p>	<p>Kuten edellä kotihoito</p>	<p>Säännöllisen kotihoidon palvelutarpeen arvio ja palvelupäätöksen tekee maakunnan liikelaitoksen asiakasohjausyksikön viranhaltija. Säännöllisen kotihoidon asiakkaan asiakassuunnitelmasta ja sen toteutumisesta vastaa maakunnan liikelaitos.</p>	<p>4200</p>	<p>Säännöllisen kotihoidon palvelutarpeen arvio myöntäjä maakunnan liikelaitoksen asiakasohjausyksikkö</p>	<p>Säännöllisen kotihoidon palveluita päättää maakunnan liikelaitoksen asiakasohjausyksikkö</p>	<p>x palvelutarpeen arviointi; palvelupäätös; maksupäätös</p>		<p>x</p>	<p>x</p>	
<p>Kuntoutumisen tukeminen, toimintakyvyn ylläpitäminen</p>	<p>Kuntoutumisen tukemisen ja toimintakyvyn ylläpitämisen tavoitteena on tukea ja edistää liikkumis- ja toimintakykyä, itsenäistä selviytymistä, omatoimisuutta ja elämäntilannetta hyvinvoinnin ja mielekkään elämän edellytysten parantamiseksi. Ihminen nähdään aktiivisena toimijana. Perustana ovat tavoitteellinen asiakaslähtöinen toimintamalli, kuntoutujan ja hänen lähiympäristönsä voimavaroja ja niiden hyödyntäminen. Mitä enemmän ihminen käyttää voimavarojaan, sitä motivoituneemmaksi hän tuntuu kuntoutuksensa hyökyä ja arjessa pärjäämisessä. Kuntoutujan työtoimen ksite korostaa jokaisen arkipäivän tilanteen toteuttamista asiakkaan toimintakyvyn ja voimavarojen huomioon ottavalla tavalla asiakkaan itsenäistä suoritusta ohjaten ja tukien. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että asiakas tekee itse kaiken sen mihin pystyy työntekijän toimesta tilanteiden ohjaajana ja asiakkaan motivaajana. Käynnillä toteutetaan asiakkaan tarpeeseen perustavaa hoivaa kuntouttavalla työtöteillä ja voi sisältää musiikkia, liikuntaa, uikkoa, lehtienlukea, aktiivointia jne. Tehtävät, käyttäjät ja palvelun tavoitteet on määritelty asiakassuunnitelmassa, joka sisältää kotona kuntoutumisen suunnitelman.</p>	<p>Kuntoutumista edistävän työtavan tavoitteena on parantaa asiakkaiden elämäntilannetta ja tukea asiakkaan omia voimavaroja selviytyä arjessa. Työtapa perustuu asiakkaan ja työntekijän yhteiseen työskentelyyn, jossa rohkaistaan asiakasta suorittamaan arjen askareita itsenäisesti, päättämään asioitaan ja yhdistä samana aikana muutos asiakkaan elämäntilanteessa ja toimintaedellytyksissä vahvistamalla hänen omaa toimintakykyään ja vastuunottoaan. Työssä käytetään erilaisia suoritustapa, selviytymistä ja elämäntilannetta edistäviä tai asiakkaan omatoimisuutta tukevia työtapoja. Itäkkään henkilön kanssa voidaan esimerkiksi yhdessä valmistaa ateriat, käydä ostoksilla hakemassa siihen tarvittavat aineet ja tehdä yhdessä muitakin asiakkaan itsensä esille nostamia arkisia askareita, joihin asiakkaalla on vaikeuksia suorittaa, joko voimattomuuden tai tsapainovaikeuksien takia muun syyn takia. Toimintakykyä edistävää toimintaa on olemassa osa kotihoidon ja ympärivuorokautista palvelua, jossa myös paljon apua ja tukea tarvitsevat asiakkaat hyötävät säännöllisestä kuntouttavasta toimintatavasta. Toimintakykyä tukevaa työtä korostetaan ja mallinnetaan kuntoutuksen toimintamallissa kuka ottaa kotihoidon -hankeissa.</p>	<p>Tulee sisältyä kaikkeen kotihoidon</p>	<p>kuten kotihoidon asiakkaiden</p>	<p>Asiakaslähtöinen tavoitteellinen toimintamalli lähtökohtana kotihoidon toteuttamiselle sekä tilapäisessä että säännöllisessä kotihoidossa</p>	<p>Kuten kotihoito</p>	<p>Kuten kotihoito</p>			<p>x</p>	<p>x</p>	

<p>Perusholto ja hoiva sekä huolepito</p>	<p>Asiakassuunnitelmassa huomioidaan kokonaisvaltaisesti yksilöllisesti asiakkaan tarve perushoidon, hoidon ja huolepidon erä-osa-alueisiin. Hoitohoidon käynnellä varmistetaan asiakkaan riittävä ravitsemus, suun terveys, puhtaus ja hygienia, lääkähoidon toteuttaminen, turvallisuuden tukeminen ja lääkinnöllisessä ylläpitämisessä sekä arjen asiansa tukeminen, mielekkään elämän turvaamisen ja sosiaalisten suhteiden huomiointien.</p>	<p>Kuten edellä kotihoito Toiminta perustuu tutkittuun näyttöön --> laatuindikaattorit</p>	<p>Kuten kotihoito</p>	<p>Asiakkaan kotona pärjämisen tukeminen edellyttää Sote keskuksen ja palveluntuottajan tiivistä yhteistyötä lääkärin- ja vastaanottopalveluiden sekä akuuttivuodeosastohoidon osalta. Kotihoiton asiakkailla saattaa olla tukeaan myös lyhytaikahoidon jaksaja asumisyksikössä, jolloin yhteistyön ja tiedonvälityksen palveluntuottajien välillä on toimittava moitteettomasti. Yhteisenä tavoitteena on mahdollistaa kotona asumisen.</p>	<p>Perushoidon ja hoivan tarve arvioidaan asiakkaan palvelutarpeen arvioinnin yhteydessä, ja sisältyy osaksi kotihoiton palvelua.</p>		<p>Liikelaitoksen asiakasohjaaja tekee palvelutarpeen arvioinnin palveluiden piiriin tultaessa ja palvelutarpeen olennaisesti muuttuessa. Palveluntuottajan nimeämä omahoitaja suorittaa jatkuvaa palvelutarpeen arviointia ja informoi liikelaitoksen palveluohjaajaa asiakkaan palvelutarpeen olennaisesti muuttuessa</p>	<p>Maakunnan liikelaitoksen asiakasohjaus</p>	<p>Sisältyy kotihoiton maksuun</p>		<p>Sisältyy palvelu- ja maksupäätökseen</p>	<p>x x</p>
<p>Sairausriskien hoito ja huolepito</p>	<p>Kotihoiton sairaanhoitollisia tehtäviä ovat mm: <ul style="list-style-type: none"> • lääkehoidon toteuttaminen, seuranta ja arviointi • haavahoito, avonreikahoito • kateetri- / kateetrisi • kivunhoito, terveydentilan seuranta ja arvio • toteutetun hoidon vaikutusten ja voimien seuranta • muustotaruksien alkututkimukset • suolenäytteen otto, jos asiakas ei pääse terveydentilänsä vuoksi julkisella kulkuneuvolla/faksilla näytteenottokeskukseen, vieni lähimpään näyteiden viertopaikkaan sekä informointi asiakasta tuloksista • turvallisen ja asianmukaisen lääkehoidon rinnalla myös lääkkeettömät hoidot mahdollisuuksien mukaan * yhteistyö hoitavan lääkärin kanssa </p>	<p>Kuten edellä kotihoito Toiminta perustuu tutkittuun näyttöön --> laatuindikaattorit</p>	<p>Sairaanhoitollista kotihoitoa palveluja tarjotaan asunopaikasta riippumatta kaikkialla maakunnan alueella. Käytännössä asiakkaan hoidon tarpeen mukaisesti.</p>	<p>Asiakkaan kotona pärjämisen tukeminen edellyttää Sote keskuksen ja palveluntuottajan tiivistä yhteistyötä lääkärin- ja vastaanottopalveluiden sekä akuuttivuodeosastohoidon osalta. Kotihoiton asiakkailla saattaa olla tukeaan myös lyhytaikahoidon jaksaja asumisyksikössä, jolloin yhteistyön ja tiedonvälityksen palveluntuottajien välillä on toimittava moitteettomasti. Yhteisenä tavoitteena on mahdollistaa kotona asumisen. Sairaanhoitolliset tehtävät perustuvat hoitavan lääkärin antamiin ohjeisiin ja määräyksiin.</p>	<p>Sairaanhoitollisen palvelun tarve arvioidaan asiakkaan palvelutarpeen arvioinnin yhteydessä, ja sisältyy osaksi kotihoiton palvelua. Hoitavan lääkärin arvio kotsaaraanhoidon tarpeesta huomioidaan palvelutarpeen arvioinnissa.</p>		<p>Liikelaitoksen asiakasohjaaja tekee palvelutarpeen arvioinnin palveluiden piiriin tultaessa ja palvelutarpeen olennaisesti muuttuessa. Palveluntuottajan nimeämä omahoitaja suorittaa jatkuvaa palvelutarpeen arviointia ja informoi liikelaitoksen palveluohjaajaa asiakkaan palvelutarpeen olennaisesti muuttuessa.</p>	<p>Liikelaitoksen asiakasohjaaja</p>	<p>Tulosidonnainen tai kertamaksuperusteinen.</p>	<p>Palvelu- ja maksupäätökset.</p>	<p>x x x</p>	
<p>Arjen apu, kodinhoito ja puhtaanapito</p>	<p>Kotihoito varmistaa asiakkaan kodin siisteyden ja ohjaa hankkimaan siihen apua tarvittaessa. Kodinhoitolliset tehtävät tehdään yhdessä asiakkaan kanssa huomioiden toimintakykyä edistävää ja ylläpitävää työtä ja asiakkaan voimavarat osallistumiseen. Kotihoito ja omaisten ja läheisten osallistumisesta kodinhoitollisiin tehtäviin sovitaan asiakassuunnitelmassa. Kotihoiton tehtäviin ei sisälly väkivaltainen tai vierailijoiden jälkeen siivoaminen. Kotihoito huolehtii käynnellä seurattavista asioista, jos asiakkaan omat voimavarat eivät riitä: astioiden tiskääminen; keittiön pöydän/taojien siistiminen; irtoroskien ja tahrojen poistaminen lattialta, roskapussin vieminen; jääkaapin siistiminen, vanhojen ruokien poistaminen; vuodevaatteiden vaihtaminen tarvittaessa tai vähintään x 1 kki ei sitä ole ja liittyä yksityisen palveluntuottajan tekemään silvokukseen; wc:n siistiminen; maaseutualueilla kodin lämmittäminen (mikäli muita järjestämistapoja ei ole käytettävissä), puunkanto, vedenkanto ja laskankojen tyhjentäminen</p>	<p>Toimet tehdään yhteistyössä asiakkaan kanssa huomioiden kuntoutumista edistävää työtä, arkielämänsä merkitys ja asiakkaan oma osallistuminen tehtävien suorittamiseen mahdollisuuksien mukaan.</p>	<p>Sisältyy säännölliseen kotihoitoon.</p>	<p>Sisältyy säännöllisen kotihoiton asiakkaan palvelukokonaisuuteen; sosiaaliohjauksessa sekä palveluohjauksissa tulee asiakasta neuvoa kodinhoitoa ja puhtaanapidon palvelujen hankkimisessa esim kottalousohjeita hyödyntäen. Voi olla myös osana henkilökohtaista budjetta.</p>	<p>Kodinhoito ja puhtaanapidon tarve arvioidaan asiakkaan palvelutarpeen arvioinnin yhteydessä, ja sisältyy osaksi kotihoiton palvelua. Voi olla myös osa henkilökohtaista budjetta.</p>		<p>Liikelaitoksen asiakasohjaaja tekee palvelutarpeen arvioinnin palveluiden piiriin tultaessa ja palvelutarpeen olennaisesti muuttuessa. Palveluntuottajan nimeämä omahoitaja suorittaa jatkuvaa palvelutarpeen arviointia ja informoi liikelaitoksen asiakasohjaajaa asiakkaan palvelutarpeen olennaisesti muuttuessa</p>	<p>Kotihoiton osana ja osana henkilökohtaista budjetta palvelun myöntää maakunnan liikelaitoksen asiakasohjausyksikkö</p>	<p>x, palvelutarpeen arviointi ja palvelupäätös</p>	<p>x x</p>		
<p>Kauppa- ja asiointipalvelut</p>	<p>Pääsääntö on, että ruoka ja päivittäistavarat hoidetaan ensisijaisesti asiakkaan, hänen omaisten, lähipiirin, yksityisen palveluntuottajan kauppa- ja palveluun toimesta. Kotihoito toimittaa tarvittaessa puutteellisen kauppa- ja palveluun ja kauppa- ja palveluun toimitetaan kotiin palveluntuottajan toimesta yhteisesti sovittua paikkasta.</p>		<p>Voidaan toteuttaa osana säännöllistä kotihoitoa; itsenäisenä tukipalveluna ei sisälly maakunnan järjestämiseen. Asiakassuunnitelmassa neuvotaan asiakasta kauppa- ja asiointipalvelujen hankkimiseen ja tarvittaessa kottalousohjeiden hakemiseen.</p>	<p>Voi toteutua osana säännöllisen kotihoiton sisältöä</p>	<p>Ensisijaisesti ohjataan asiakas hankkimaan/ostamaan palvelua omalta, yksityiseltä yms. (esim. kauppan kotiin kuljetus), tarvittaessa asiakasta autetaan kaupallisten toimittamien kauppa-</p>		<p>Maakunnan liikelaitoksen asiakasohjaus yksikkö</p>	<p>Maakunnan liikelaitoksen asiakasohjausyksikkö</p>		<p>x x</p>		
<p>Pyykkipalvelu</p>	<p>Kotihoito varmistaa, että asiakkaan vaatehoito on järjestetty riittävä tavalla. Asiakas sopii vaatehuollosta ensisijaisesti läheistensä tai yksityisen palvelun kanssa. Siitys, mangleointi, vaatteiden käsin pesu, mattojen, verhojen yms. pesut eivät kuulu kotihoiton tehtäviin. Asiakkaan kanssa yhdessä voidaan käyttövaihteista koostuvat pyykki laittaa peseytymään asiakkaan omaan/taloyhön pesukoneeseen asiakkaan vastuulla asiakassuunnitelmassa suunniteltujen käytinten yhteydessä.</p>		<p>Voidaan toteuttaa osana säännöllistä kotihoitoa; itsenäisenä tukipalveluna ei sisälly maakunnan järjestämiseen. Asiakassuunnitelmassa neuvotaan asiakasta vaatehuollon palvelujen hankkimiseen ja tarvittaessa kottalousohjeiden hakemiseen.</p>	<p>Voi toteutua osana säännöllisen kotihoiton sisältöä</p>	<p>Asiakas itse, hänen omaisensa tai yksityinen palveluntuottaja eivät siihen pysty tai pesupalvelut eivät ole mahdollisia.</p>		<p>Maakunnan liikelaitoksen asiakasohjaus yksikkö</p>	<p>Maakunnan liikelaitoksen asiakasohjausyksikkö</p>		<p>x x</p>		
<p>Omaishoidon virkistysvapaa</p>	<p>Palvelu on omaishoitajalle tarkoitettu tukipalvelu. Tavoitteena on tukea omaishoitajan jaksamista ja parantaa/ylläpitää heidän toimintakykyään. Palvelulla autetaan omaista saamaan omaishoitajaisa maantuaa virkistysvapaita. Lainsäädäntöperusta laki omaishoidon tuesta 45 ja omaishoidon 27 b 5. Palvelua antavat hoitajat työskentelevät itsenäisesti ja vastuullisesti hoitettavan kotona. Omaishoitajan ja hoitettavan kanssa käydään läpi työn lähtökohdat ja periaatteet. Palvelu ei ole kotihoiton korvaava, palvelua ei voi käyttää kotihoiton tarpeeseen. Palvelulla ei korvata lääkäreistä vapaita.</p>	<p>Kuten edellä kotihoito</p>	<p>Järjestetään omaishoitajien jaksamisen tukemiseksi erityisesti paljon tukea tarvitsevien asiakkaiden omaishoitajille. Tuen avulla ennaltaehkäistään raskampien palveluiden piiriin siirtymistä. Palvelu on mahdollista saada max. kerran viikossa tai neigi kertaa kuukaudessa. Maksimikaikalla kerralla on 8 tuntia.</p>	<p>Sopimusomishoitajien tuki; myös Sosiaalihuoltolain 27 b 5:n mukainen vapaa omaista tai läheistään hoitavalle henkilölle</p>	<p>Edellyttää omaishoidon toimeksiantosopimusta, mutta harkinnan varaisesti Sosiaalihuoltolain 27 b 5:n mukainen vapaa omaista tai läheistään hoitavalle henkilölle</p>		<p>Maakunnan liikelaitoksen asiakasohjausyksikkö / omais- ja perhehoidon keskus</p>	<p>Maakunnan liikelaitoksen asiakasohjausyksikkö / omais- ja perhehoidon keskus</p>	<p>x, palvelutarpeen arviointi palvelupäätös</p>	<p>x x</p>		
Kotona asuminen tukevat tukipalvelut												
<p>Kuntouttava päiätoiminta</p>	<p>Palvelun tarkoituksena on asiakkaan sosiaalisen, fyysisen, kognitiivisen tai psyykkisen toimintakyvyn tukeminen ennaltaehkäisevillä ja kuntouttaen. Päiväkeskuspalvelu koostuu kuntoutuksista, hoidosta, tukipalveluista, ohjatuista toiminnasta ja sosiaalisesta kanssakäymisestä. Päiätoiminta tukee asiakkaan hyvinvointia, terveyttä, toimintakykyä, itenäistä suoriutumista ja osallisuutta. Päiätoiminnalla voidaan tukea myös omaishoitajan jaksamista. Palvelu sisältää mahdollisuuden osallistua ruokailuun, saunomiseen ja lisäksi elämäntilanteen kartortusta, ohjausta, tukea, aktiviteetteja ja sosiaalisia kontakteja. Myös tarvittaessa kuletus päiätoimintaan sisältyy palveluun.</p>	<p>Palvelu saatavilla 1-2 x /viikko, mahdollisuus asiakaskuljetukseen, jokaisella asiakkaalla yksilöllinen muuttu asiakkaan kuntoutumiseen liittyvien tavoitteiden mukainen asiakassuunnitelma, jonka avulla toimintakyky vahvistetaan. Päiätoiminnan tavoite on ylläpitää asiakkaan fyysisiä, psyykkisiä, sosiaalisia ja kognitiivista toimintakykyä sekä antaa tarmoa ja vireyttä asua mahdollisimman pitkään omassa kodissaan. Kuntouttavassa päiväkeskuksen henkilöillä tulee olla kuntoutusohjelmaa ja kykyä vastata asiakkaan fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen kuntoutumisen tarpeisiin. Myös muistikuntoutusosaaminen on välttämätöntä. Päiväkeskuksessa tulee olla asiakkaiden käyttöön soveltuva kuntosali- ja liikuntavälineet sekä -tiloja sekä ohjausta niiden käyttöön. Päiväkeskuksessa vastataan myös asiakkaan hoitollisiin palvelutarpeisiin sekä annetaan ohjausta ja neuvotaa.</p>	<p>Enintään 45-60 minuutin ajomatkan päässä asiakkaan kotiin; Päiätoiminta tulisin palveluohjauksen kautta. Päiätoiminnan käynnistämisen vaikutusta asiakkaan asunoihin, mikäli hän tarvitsee kuljetusta.</p>	<p>Kuntouttava päiätoiminta on osa asiakkaan palvelukokonaisuutta. Vietä ilman säännöllisiä palveluja kotona asuville päiätoiminta voi olla tarkoituksenmukainen ja ennaltaehkäisevä tuki toimintakyvyn ja itsenäisen selviytymisen edistämiseksi. Päiätoiminta voi olla osa kotihoiton piirissä olevan asiakkaan kokonaisvaltaista asiakassuunnitelmaa. Päiätoiminnassa voidaan toteuttaa asiakkaan kotona kuntoutumisen suunnitelmaa tai lääninvaltion kuntoutusstarpeen mukaisia kuntoutusohjelmia. Kotona yksin asuville päiätoiminta antaa myös sosiaalisen kanssakäymisen, virkistykseen ja itsensä toteuttamisen mahdollisuuksia. Päiätoimintana voidaan tuottaa myös omaishoitajan lyhytaikaisia virkistysvapaita tai lääkäreiden vapaan aikaisen hoitettavan hoidon osavaroa kutsusta toteuttamista.</p>	<p>2800</p>	<p>Maakunnan liikelaitoksen asiakasohjaus</p>	<p>Maakunnan liikelaitoksen asiakasohjaus</p>		<p>x palvelunmyöntäminen</p>	<p>x x</p>		
<p>Turvapalvelut</p>	<p>Turvapuhelinpalvelu, ja siihen liittyvät lisäpalvelut, esim. kulumavahinta, asiakkaan oveen asennettuna. Turvavahinta ohjelmoidaan ja vieditään asiakkaan luokse kotiin. Käytin sisältyy käytön opetus ja laitteeseen perehdyttäminen. Hälytys yhdistyy omaisen tai turvakeskukseen numeroon, josta otetaan yhteyttä asiakasohjaajalle sovittuun toimijaan, joka tulee kotiin, mikäli tarvittaessa ei voida hoitaa puhelimen välityksellä. Asiakkaalle voidaan asentaa hänen suostumuksellaan myös terveysteknologiaa kotona asuminen tueksi. Teknologia voi sisältää liitetunnettimia, paine-antureita ja terveydentilan ja liikeaktiivisuutta seuraavia turvavahinteita asiakkaan tarpeen mukaisesti. Asiakkaan elintarvikevaraukset siirtyvät palveluntuottajalle, jolla on käytössään älyteknologiaa, joka havaitsee asiakkaan voinnin muutokset. Terveystilasta seurattavista asioista voivat olla mm. lyhyt, unihäiriö, hengitys, liikkuvuus. Tärkeessä, jossa on tarvetta asiakkaan voinnissa tapahtuneista muutoksista sairaanhoitaja lääkäriyöpäri analysoi voinnissa tapahtuneet muutokset ja informoi muutoksista sovittua tahoa asiakasta, omaista tai kotihoiton toimijaa.</p>	<p>Kuten edellä kotihoito. Turvalaitteet ja etäteknologia ovat varmennettuja ja laitteiden toimivuus testataan säännöllisesti.</p>	<p>Myönnetään asiakasohjauksen arvioimana asiakkaalle, jolla on muutamattomattua, turvattuutta, kaatumisriskiä ja mahdollista ennakoitamatonta avutarvetta.</p>	<p>Turvapuhelinpalvelu ja turva-uttajakäynnin on toimittava saumattomasti yhteen, jolla varmistetaan asiakkaan kotona asuminen turvallisissa. Kotona asuminen tukipalvelu</p>	<p>Turvapalvelu voidaan myöntää henkilöille, jolla on joko kaatumisriski tai ekymisriski turvattomuuden tunnetta; epävakaa terveydentila; terveydellinen syy, joka realisoituaan edellyttää toisen henkilön apua.</p>	<p>Maakunnan liikelaitoksen asiakasohjaus yksikkö</p>	<p>Maakunnan liikelaitoksen asiakasohjausyksikkö</p>		<p>x palvelutarpeen arviointi ja palvelupäätös</p>	<p>x x</p>		

Ateriapalvelut	Kotiin kuljetettu kylmä/ lämmin ateriat tai ateriat-automaattiateria	Ateriat sisältää lounaan, tuoreen tai leikkeleen ja jälkiruuan. Ateriat ovat lämpimiä/Ateriat toimitetaan jäädytettynä/ Ateriat on saatavilla ateriat-automaattista Ateriat ovat ravitsemusosituksen mukaisia.	Ateriat toimitetaan kotiin koko maakunnan alueella joka päivä, arkipäivisin, tai viikon annoksina	Kotona asuvan tukipalvelu	Ateriapalvelu voidaan myöntää, mikäli asiakas ei pysty liikkumaan kodin ulkopuolelle (esimerkiksi tehokseen ruokaostoksia tai aterioitukseen palvelukeskuksessa) tai valmistamaan aterioita; asiakas tarvitsee ohjasta ruokailussa ja ravitsemustilan seurannassa, asiakkaalla on erityisruokavalio ja hän ei pysty itse valmistamaan erityisruokavalioita	Maakunnan liikelaitoksen asiakasohjaus yksikkö	Maakunnan liikelaitoksen asiakasohjausyksikkö	x palvelutarpeen arviointi ja palvelupäätös	x	x				
Saattajapalvelu	Kotihoidon asiakkaalle tilanteikohtaisesti arvioituna järjestää saattajapalvelu esim lääkärikäynnin, mikäli takain saattaja-apu ei ole riittävä. Asiakkaan kanssa palvelussa käytetään takaa ja julkista liikennettä, jonka asiakas maksaa.		Yksilöllisen harkinnan mukaan, jos saattaja- apu ei saata osuilla, läheisiltä tai vapaaehtoisilta eikä takain saattajapuu ole riittävä	Kotona asuvan tukipalvelu	Saattajaa tarvitaan välttämättä asiantuntijan (esim. lääkärin) kanssa, ei oman/vapaaehtoisia työntekijöitä käytettävissä, yksilöllinen harkinta.	Maakunnan liikelaitoksen asiakasohjaus yksikkö	Maakunnan liikelaitoksen asiakasohjausyksikkö							
Kylytyspalvelu	Asiakkaan kylytettävien oman kodin ulkopuolella esim. asumisyksikössä tai päiväkeskuksessa. Kodin ulkopuolisen kylytyskeskenteen saattaa aiheuttaa kodissa olevat esteet tai puutteelliset peseyntymistilat. Kylytys voi sisältää myös kuljetuksen.		Pääsääntöisesti lähimmässä päivätoiminnan yksikössä	Kotona asuvan tukipalvelu	Kylytyspalvelu voidaan myöntää, mikäli kodin pesu- / saunatilat ovat puutteelliset tai vaaralliset; kotona peseyntyminen ei onnistu avustajankaan turvin	Maakunnan liikelaitoksen asiakasohjaus yksikkö	Maakunnan liikelaitoksen asiakasohjausyksikkö							
Kuljetuspalvelu SHL	Sosiaalihuoltolain mukaisia kuljetuspalveluja järjestetään henkilöille, jotka eivät kykene itsenäisesti käyttämään julkista joukkoliikennettä sairauden, vamman tai muun vastaavanlaisen toimintakykyä alentavan synn takia ja jolle liikkumisen tuki on tarpeen jokapäiväiseen elämään kuuluvien asioiden hoitamiseksi.		Vain mikäli julkista liikennettä ml kutsu- ja palveluliikenne ei ole mahdollisuutta käyttää toimintakyvyn alenemisen vuoksi.	Kotona asuvan tukipalvelu. Julkisen liikenteen käyttäminen ensi sijasta. Ei voi käyttää matkoihin, jotka korvataan sairausvakuutuslain perusteella. Ei voida myöntää mikäli asiakkaalla oikeus vammaispuvelulain mukaiseen kuljetuspalveluun.	Esteetön ja toimiva julkisen joukkoliikenne ml. kutsu- ja palveluliikenne on ensisijainen tapa järjestää kaikille soveltuva liikkuminen. Jos asiakkaan palvelutarpeeseen pystytään vastaamaan palveluliikenteellä, ei perusteta kuljetuspalveluun synny. Palvelun myöntämisen edellytyksenä on, että asiakkaan toimintakyky on alentunut sairauden, vamman tai muun vastaavanlaisen synn vuoksi siinä määrin, ettei hänellä ole mahdollisuutta käyttää julkista liikennettä tai palveluliikennettä.	Maakunnan liikelaitoksen asiakasohjaus	Maakunnan liikelaitoksen asiakasohjaus	x						

Kotona tai kotimaisissa yksiköissä toteutettavat palvelut

Perhehoito	Perhehoito on maakunnan kunnan tai kuntayhtymän järjestämä palvelu, josta säädetään perhehoitolaissa (263/2015). Perhehoitoa tarkoitetaan hoidon, tukituksen tai muun osa- tai ympärivuorokautisen huolehdinnon järjestämistä perhehoitan yksityiskodissa tai hoidettavan kotona toimintayksiköillä. Perhehoito voi olla pitkäaikaista, lyhytaikaista tai osavuorokautista.	Perhehoitossa kehitysvammaisilla ja ikäihmisillä on mahdollisuus saada kodinomaisia hoitoa, hoiva- ja huolehdintoa sekä läheisiä ihmisiä suhteita ja osallistua tavoitteidensa tai voimavarojensa mukaan kodinomaiseen arkeen. Perhehoito perustuu yksilölliseen asiakassuunnitelmaan. Perhehoidon tulee vastata ikäihmisen tarpeisiin ja edistää hänen perusturvallisuuttaan ja sosiaalisia suhteita. Ikäihmisten perhehoito voi olla jatkuva (pitkäaikaista) ja jollain ikäihminen saa tarvitsemansa hoidon ja huolehdinnon mahdollisesti vuosien ajan. Lyhytaikainen perhehoito antaa omaishoitajalle mahdollisuuden vapaa päivien pitämisen. Perhehoitossa noudatetaan asiakkaan kotona kuntoutumisen suunnitelmaa tavoitteiden ja toteutuksen osalta. Perhehoito sopii erityisesti ikäihmiselle, jonka toimintakykyä heikentää muistiin vaikuttava sairaus tai lain tuoma hauraus tai turvottomuus tunne.	Perhehoidon palvelua järjestetään tasavertaisesti koko maakunnan alueella (lähipalveluna). Tavoitteena ikäihmisten pitkäaikaisen perhehoidon käynninen, mikä edellyttää saatavuuden oalta sitä, että maakunnassa on riittävästi ennakkovalmentettuja perheitä.	Perhehoitossa oleva asiakas saa tarvitsemansa perustason sosiaal- ja terveyspalvelut valitsemastaan soite-keskuksesta ja valitsemastaan suunhoidon yksiköstä. Eriytistason palveluita vastaa maakunnan liikelaitos. Maakuntaan perustetaan maakunnan liikelaitoksen omais- ja perhehoidon keskuksia, jotka vastavat muun ohella omais- ja perhehoitajien ja heidän sijaintensa rekrytoinnista sekä omais- ja perhehoitajien valmennuksen ja muun koulutuksen järjestämisestä.	Perhehoidon tarvetta arvioidaan yksilöllisesti yhteistyössä henkilön ja hänen läheistensä kanssa, päätöksen tukena käytetään toimintakyvyn arviointimenetelmiä sekä yksilöllistä harkintaa. Perhehoito on ensisijainen vaihtoehto omaishoidon vapaiden toteutumiseen sekä kehitysvammaisilla että ikäihmisillä.	200	Liikelaitoksen asiakasohjausyksikkö ja sen yhteydessä toimiva omais- ja perhehoidon keskus	Liikelaitoksen asiakasohjausyksikkö ja sen yhteydessä toimiva omais- ja perhehoidon keskus					x Palvelupäätös, maksupäätös	x			
Omaishoidontuki	Omaishoidon tarkoitetaan vanhuksen, vammaisen tai sairaan henkilön hoidon ja huolehdinnon järjestämistä kotonaan oman tai muun hoidettavalle läheisen henkilön avulla. Omaishoidon tuki on määrärahasidonnainen sosiaalipalvelu, jonka myöntäminen perustuu (maakunnan harkintaan). Omaishoidon tuki on kokonaisuus, joka muodostuu hoidettavalle annettavista tarvittavista palveluista sekä omaishoitajalle annettavasta hoitopalkkiosta, vapaasta ja omaishoitoa tukevista palveluista. Omaishoidon tuki maksetaan talousarvioon varatun määrärahan puitteissa ja kohdennetaan eniten hoitoa ja huolehdintaa tarvitseville.	Asiakkaan ja omaisen kanssa laaditaan asiakkaan palvelutarpeen perusteella ja omaisen jakamisen tueksi palvelusuunnitelma. Sopimuksessa kuvataan asiakkaan toimintakyky ja tuen tarve, sovitaan tarvittavista muista palveluista sekä mahdollista virkistysvapaista. Lisäksi sovitetaan säännöllisestä yhteydenpidosta palvelu- ja myöntävän tahon ja asiakkaan välillä. Myös omaishoitajan tukemiseksi palvelut määrätään ja sovitetaan, huomioidaan myös vertaistuen mahdollisuus. Hoitajan terveys ja toimintakyky vastaavat omaishoidon asettamia vaatimuksia; Omaishoito yhdessä muiden tarvittavien sosiaal- ja terveydenhuollon palveluiden kanssa on hoidettavan hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden kannalta riittävä; Hoidettavan koti on terveydellisesti ja muilta olosuhteiltaan siellä annettavalle hoidolle sopiva; Tuen myöntämisen arvioidaan olevan hoidettavan edun mukaista.	Koko maakunnan alueella. Hoidettavan omainen tai muu hoidettavalle läheinen henkilö on valmis vastaamaan hoidosta ja huolehdinnosta tarpeellisten palveluiden avulla.Omaishoidon tuki on määrärahasidonnainen etuus	Omaishoidossa oleva asiakas saa tarvitsemansa perustason sosiaal- ja terveyspalvelut valitsemastaan soite-keskuksesta ja valitsemastaan suunhoidon yksiköstä. Eriytistason palveluita vastaa maakunnan liikelaitos. Maakuntaan perustetaan maakunnan liikelaitoksen omais- ja perhehoidon keskuksia, jotka vastavat muun ohella omais- ja perhehoitajien ja heidän sijaintensa rekrytoinnista sekä omais- ja perhehoitajien valmennuksen ja muun koulutuksen sekä vertaistuen järjestämisestä.	Omaishoidon tuen kriteerit ja palkkiot yhtenäistetään maakunnassa		2400	Liikelaitoksen asiakasohjausyksikkö ja sen yhteydessä toimiva omais- ja perhehoidon keskus	Liikelaitoksen asiakasohjausyksikkö ja sen yhteydessä toimiva omais- ja perhehoidon keskus	Omaishoidosta ei peritä asiakasmaksua; omaishoitoa tukevista palveluista voidaan peritä asiakasmaksuun tai maakunnan määräämää maksu				x Palvelupäätös, asiakassuunnitelma	x		
Lyhytaikainen asumispalvelu/jaksohoito kotona asumisen tueksi	Lyhytaikaisella jaksolla asumispalveluissa tuetaan asiakkaan kotona järjestämistä mahdollistamaan asumisen ja osallistumisen toimintakykyä ylläpitävään toimintaan. Jaksojen pituuteen vaikuttaa asiakkaan tarve, mutta ne toteutuvat yleensä noin 1-2 viikon jaksossa. Lyhytaikahoitoa voidaan toteuttaa arviointijaksolla, kuntouttava lyhytaikahoitajaksoilla ja interventiohoito, omaishoidon lomituksella sekä satunnaisia kriisihoidon tai paikkaa odottavien hoitajaksoja. Tarkoitetaan myös tilapäistä, akuuttiehkoin kriisitilanteisiin perustuvaa lyhytaikaista ympärivuorokautista hoitoa tehostetussa palveluasunnitelmassa ja laitoshoitossa. Akuttilaite ne raskaitaan välittömästi seuraavana arkipäivänä. Palvelu sisältää seuraavat palvelut: kuntouttava hoito ja huolehdinto, hygieniasta huolehtiminen, ruokailun järjestäminen, siivous, pyykkahuolto ym. kodin/hoidolliset työt, lääkehoito, turvapalvelut, asiointipalvelut, verkistyminen. Omaista kannustetaan osallistumaan hoitoon ja kuntoutuksen toteutukseen. Asiakalle taataan päivittäin mahdollisuus ulkoiluun, kunnon ylläpito, seurustelu ja virkistytymisen toteutuvat osana hoitoa.	Säännöllisissä jaksossa toteutettava lyhytaikahoito, hoiva ja kuntoutus perustuvat yhdessä asiakkaan kanssa laadittuun asiakassuunnitelmaan. Toteutetaan asiakassuunnitelman mukaisesti palveluasumisen yksikössä, jotka on rakennettu tarvetta varten. Hoitohenkilökunta (toteutunut mitoitus 0,5) on paikalla ympäri vuorokauden. Omaista kannustetaan osallistumaan hoitoon toteutukseen. Kuntouttava hoivan lähtökohtana ovat asiakkaan yksilölliset tarpeet, jotka ovat kirjattuna/kirjataan asiakassuunnitelmaan. Asiakasta rohkaistaan ja tuetaan toimimaan mahdollisimman pitkälle itsenäisesti ja omatoimisesti. Asiakalle taataan päivittäin mahdollisuus ulkoiluun, kunnon ylläpito, seurustelu ja virkistytymisen toteutuvat osana hoitoa. Palvelun tuettavilta edellytetään omavalvontasuunnitelmaa, josta ilmenee yksikön laadunvalvonnan periaatteet ja erityisesti asiakkaan kohtaamista, osallistumista, hyvinvointia ja hyvään elämään tukevat toimintamallit.	Asumispalvelupaikka tarjotaan enintään tunnin ajomatkan päästä kotoa.	Lyhytaikainen asumispalvelu / jaksohoito on osa kotona asuvan asiakkaan yksilöllistä asumista, pääosin yhdenhengen huoneissa. Hoitohenkilökunta (toteutunut mitoitus 0,5) on paikalla ympäri vuorokauden. Omaista kannustetaan osallistumaan hoitoon toteutukseen. Kuntouttava hoivan lähtökohtana ovat asiakkaan yksilölliset tarpeet, jotka kirjataan asiakassuunnitelmaan. Asiakasta rohkaistaan toimimaan mahdollisimman pitkälle itsenäisesti. Asiakalle taataan päivittäin mahdollisuus ulkoiluun, kunnon ylläpito, seurustelu ja virkistytymisen toteutuvat osana hoitoa. Palvelun tuottajilta edellytetään omavalvontasuunnitelmaa, josta ilmenee yksikön laadunvalvonnan periaatteet ja erityisesti asiakkaan kohtaamista, osallistumista, hyvinvointia ja hyvään elämään tukevat toimintamallit.	Palvelun myöntämisen edellyttää, että asiakas tarvitsee säännöllisesti / jatkuvasti jaksolla asumista päivittäisissä toiminnissa tai hänen toimintakykynsä vaatii tukea. Myöntämisen perusteena lisäksi (vähintään yhden perusteen alla olevista tulee täytyä): asiakkaan kotona asumista heikentää tilapäisesti toimintakyvyn lasku, eikä hänellä ole tarvetta sairaalahoitoon; asiakas on omaishoitettava (lakisääteinen vapaa, sopimus kunnan kanssa); asiakas asuu kotona läheisten antaman päivittäisen tuen turvin (ei sopimusta kunnan kanssa); asiakkaalla on akilinen huolehdinnon tarve omaishoitajan saaristuttua; asiakkaan ympärivuorokautisen hoidon tarvetta on syytä arvioida kodin ulkopuolella; asiakas tarvitsee kuntouttavaa toimintaa tai kuntouttavan arviointijakson (fyysinen, psyykinen, kognitiivinen, sosiaalinen) kodin ulkopuolella; asiakasta on hoidettu ikällinen kristittämne kuten tulipalo suunnessa tai läheisväkivallan uhka		900	Maakunnan liikelaitoksen asiakasohjausyksikkö	Liikelaitoksen asiakasohjausyksikkö	x Palvelupäätös, asiakassuunnitelma, maksupäätös	x	x					
Omaishoidon lomapaikka	Sivossa omahoitotilanteessa olevalla omaishoitajalla on oikeus vähintään kolmeen vapaavuorokautteen kuukaudessa (ns. laisäiset vapaat). Tämä oikeus säilyy, vaikka hoidettava läheinen viettäisi kodin ulkopuolella osan vuorokaudesta (keskimäärin 5-7 h / arkipäivä). Vapaapäivät voi pitää kuukausittain tai kerätä pidemmäksi jaksoksi. Myös sosiaalihuoltolain 27b:n mukainen tilanne	kuten lyhytaikahoito edellä	Omaishoidon lomapaikka enintään tunnin ajomatkan päästä kotoa.	Omaishoidossa oleva asiakas saa tarvitsemansa perustason sosiaal- ja terveyspalvelut valitsemastaan soite-keskuksesta ja valitsemastaan suunhoidon yksiköstä. Eriytistason palveluita vastaa maakunnan liikelaitos. Maakuntaan perustetaan maakunnan liikelaitoksen omais- ja perhehoidon keskuksia, jotka vastavat muun ohella omais- ja perhehoitajien ja heidän sijaintensa rekrytoinnista sekä omais- ja perhehoitajien valmennuksen ja muun koulutuksen järjestämisestä.	Myönnetty omaishoidon tuki tai sosiaalihuoltolain 27b:n mukainen tilanne ja tarve asumisyksikössä järjestettävälle lomapaikalle.	900	Liikelaitoksen asiakasohjausyksikkö ja sen yhteydessä toimiva omais- ja perhehoidon keskus	Liikelaitos (asiakasohjaus)	x Palvelupäätös, asiakassuunnitelma, maksupäätös	x	x						
Tehostetut palveluasuminen	Palvelu muodostuu asiakkaalle tarjottavasta kodinomaisesta, viihtyisästä ja asiakkaan henkilökohtaisista tarpeista vastaavasta asumisesta, siihen keskeisesti liittyvistä tukipalveluista ja kuntoutumista edistävästä hoidosta ja hoivasta. Palvelukokonaisuus edistää asiakkaan turvallista ja arvokasta elämää, tukee omatoimista elämää ja turvaa fyysisen, psyykkisen, sosiaalisen ja henkisen hyvinvoinnin sekä kuntoutumisen. Asiakasta aktivoidaan ja kannustetaan omatoimiseen ja itsenäiseen suorittamiseen huomioiden asiakkaan voimavarat. Palvelu sisältää seuraavat palvelut: kuntouttava hoito ja huolehdinto, hygieniasta huolehtiminen, ruokailun järjestäminen, siivous, pyykkahuolto ym. kodin/hoidolliset työt, lääkehoito, turvapalvelut, asiointipalvelut, verkistyminen.	Asumispalvelut järjestetään asiakaslähtöisesti niin, että asumiset ovat asukkaiden näköisiä, persoonallisia koteja. Kodit ovat tiloiltaan ja sijainniltaan sellaisia, että ne tukevat asukkaiden toimintakyvyn ylläpitämistä ja vahvistumista, mahdollistavat puuloiden yhdessä asumista sekä ystävien ja sukulaisten vierailuja ja kannustavat muutokseen asukkaita osallistumaan arkiympäristönsä normaaliin arkeen. Ympärivuorokautinen palveluasuminen on yhteisöllistä asumista, pääosin yhdenhengen huoneissa. Hoitohenkilökunta (toteutunut mitoitus 0,5) on paikalla ympäri vuorokauden. Omaista kannustetaan osallistumaan hoitoon toteutukseen. Kuntouttava hoivan lähtökohtana ovat asiakkaan yksilölliset tarpeet, jotka kirjataan asiakassuunnitelmaan. Asiakasta rohkaistaan toimimaan mahdollisimman pitkälle itsenäisesti. Asiakalle taataan päivittäin mahdollisuus ulkoiluun, kunnon ylläpito, seurustelu ja virkistytymisen toteutuvat osana hoitoa. Palvelun tuottajilta edellytetään omavalvontasuunnitelmaa, josta ilmenee yksikön laadunvalvonnan periaatteet ja erityisesti asiakkaan kohtaamista, osallistumista, hyvinvointia ja hyvään elämään tukevat toimintamallit.	Asumispalvelupaikka tarjotaan enintään tunnin ajomatkan päästä kotoa.	kotiin annettavat palvelut ovat ensisijaisia suhteessa palveluihin, jotka edellyttävät muuttamista ja sisältävät sekä asumisen että palvelut. Tehostetun palveluasumisen asiakas saa suoravalmion soite-keskuksen palvelut esim lääkärin palvelut sekä suoran valvon suunhoidon yksikön palvelut yksilöllisen asiakassuunnitelman mukaisesti sekä erityistason palvelut maakunnan liikelaitoksen tuottamana.	Ympärivuorokautinen hoito voidaan myöntää asiakkaalle, jolla on huomattavasti heikentynyt fyysinen, psyykinen, kognitiivinen ja/tai sosiaalinen toimintakyky ja jatkuva ympärivuorokautinen palvelujen tarve toimintakyvyn kokonaisuutensa perusteella. Asiakkailla on hoidon, tuen ja/tai valvonnan tarvetta kaikissa päivittäisissä toiminnissa useita kertoja vuorokauden aikana; jolle palvelua ei voida riittävällä tavalla järjestää kotiin annettavien – ja tukipalvelujen turvin (mukaan lukien vierahto- ja turva-ajattajien käynnit); asiakas itse haluaa muuttaa tehostettuun palveluasumiseen tai moniammatilliseen arviointitiimi on todennut, ettei asiakas kykene itse ymmärtämään päätöksensä seurauksia ja kotiin jääminen vaarantaisi asiakkaan turvallisen hoidon toteutumisen. Myöntämiseen vaikuttavat asiakkaan toimintakyvyn lisäksi sosiaalinen verkosto, omaisten ja läheisten mahdollisuudet osallistua asiakkaan hoitoon ja huolehdintoon sekä mahdolliset omahoitoteiset palvelut.		2500	Maakunnan liikelaitoksen asiakasohjausyksikkö	Maakunnan liikelaitoksen asiakasohjausyksikkö	Tulosdonnainen maksu					x palvelunmyöntäminen, palvelumaksujen määrääminen	x	x

<p>Mielenterveyspalvelut</p>	<p>Kaikkia palveluita kokonaisvaltainen mielenterveyttä tukeva työote sisältäen ensitautehkeävää neuvontaa, ohjausta, mutta myös varhaisen vaiheen hoitoa ja kuntoutusta. Kotihoidon asiantuntijuuden vahvistaminen ikäihmisten mielenterveysryhmissä. Erityistason aikuisspysykiatrista avohoitaa toteuttavat: mm. mielenterveyspoliklinikat ja terveyskeskuspysykologit. Aikuisspysykiatrista avohoitaa tarjotaan asukkaille tasapuolisesti joko kiinteässä toimipisteessä tai liikkuvana palveluna.</p>	<p>Peruspalveluissa työskentelevät sekä muut palveluntuottajat ja kolmannen sektorin toimijat hallitsevat tehtävänsä mukaiset tiedot ja taidot sekä osaamisen mielenterveys- ja päihdekeskityksiin liittyen; Palvelujen lähtökohdista ovat asiakaskeskeisyys, moniammatillisuus ja verkostomainen työote. Lain määrittämät kelpoisuusvaatimukset täyttävä henkilökunta. Asiakassuhteiden laattaminen ja ajantasalla pitäminen, jossa keskeisenä asiakaslähtöisyys ja asiakasosallisuus.</p>	<p>Matalan kynnyksen palvelut ilman ajanvarausta, lähetettä palveluihin ei tarvita, välitön hoitotarpeenarvio ja työskentelyn aloittaminen, oikea-aikaisuus. Arkipäivisin on mahdollisuus päästä sosiaalikeskukseen päivystävälle työterapeutille hoitotarpeen arviointi tai saada työterapeutin kotikäynnille. Työntekijöiden yhteydet ja muu tärkeä info löytyvät selkeästi netistä. Ei sulkuakkoja. Tilanteen mukaan arvioidaan työpari, joka irrottautuu virka-aikaisen palvelu- ja hoitotarpeen arvioon. Maakunnan alueella liikkuvat työparit sote-keskuksesta käsin.</p>	<p>Moniammatillinen verkostoyhteistyö ja asiakasohittainen koordinoija, esim. omatyöntekijä. Yhteinen asiakastietojärjestelmä, yhteinen potilasrekisteri turvaa tietojen saatavuuden. Erityistason mielenterveyden antama tuki peruspalveluihin. Kuntapalvelut mukaan lukien sivistyspalvelut, kolmas sektori, järjestöt. Yhteistyö kotihoidon ja palveluohjauksen kanssa.</p>									
-------------------------------------	--	---	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--